

УДК 657.1

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО БАЗИСУ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сокіл О.Г., д.е.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна

Summary. The enterprise's risk management system has been improved with aspects of accounting and analytical support, the analytical and evaluation procedures of capital management of the enterprise have been improved in the application of the policy of sustainable development.

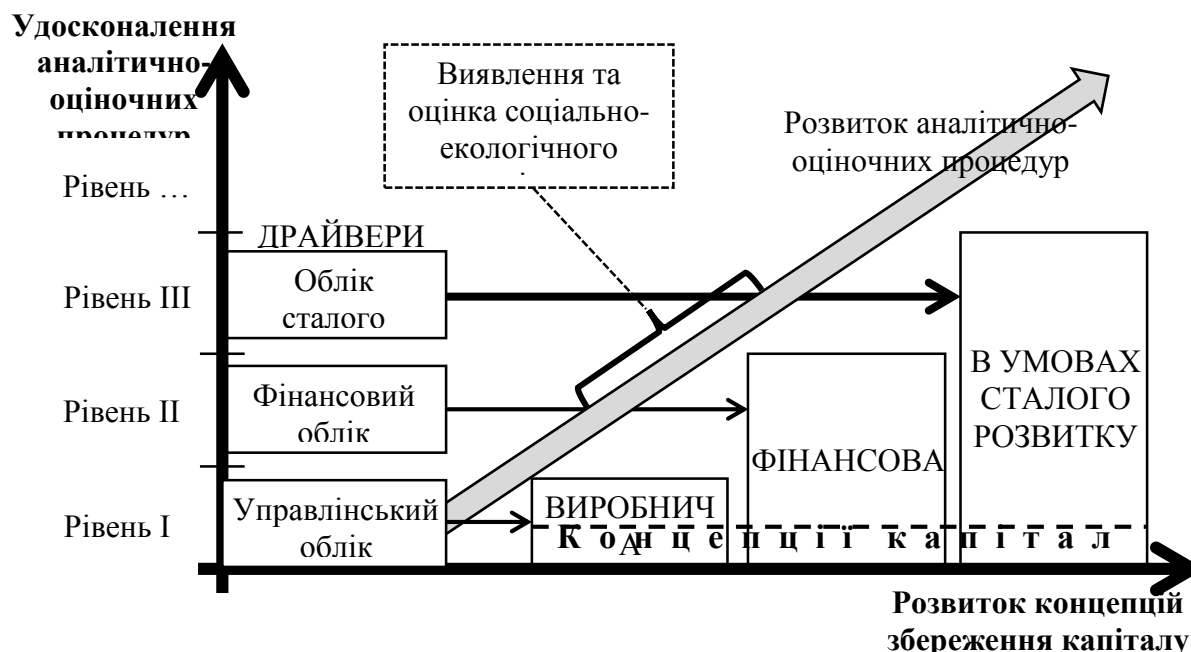
Keywords: accounting and analytical support, sustainability, accounting.

Постановка проблеми. Облікове забезпечення сталого розвитку має набагато більше ризиків менеджменту ніж традиційне забезпечення ризиків фінансової безпеки підприємства. Матричний куб ризик-менеджменту має бути доповнений складовою обліково-аналітичного забезпечення та впорядкуванням процедур досягнення стратегічних, тактичних, операційних та траєкторних цілей сталого розвитку. Це розширює систему контролю за ризиками сталого розвитку, що традиційно ототожнюється в наукових та нормативних джерелах ідентифікацією ризику, його аналізом та оцінкою, складовою облікового виявлення відхилень в економічній, екологічній і соціальній діяльності. Такий підхід спонукає до широкого використання в управлінні сталого розвитку підприємства синхронізованого інструментарію та цільового впорядкування процедур досягнення стратегічних, тактичних, операційних та траєкторних цілей. Загальне та часткове оцінювання ризику сталого розвитку здійснюється монетарно та немонетарно.

Основні матеріали дослідження. Політика сталого розвитку впливає і змінює уявлення та збагачує наявні концепції збереження капіталу. Насамперед йдеться про соціально-екологічні складові капіталу підприємства. Зростання глибини й масштабу аналітично-оціночних процедур до усіх складових капіталу посилюється розвитком теорії і практики бухгалтерського обліку. Відтак сформульовано обліково-аналітичні аспекти удосконалення концепції збереження та примноження капіталу підприємства в умовах сталого розвитку (рис. 1).

Пропонується розвиток аналітично-оціночних процедур капіталу розглядати у поєднанні зі зміною уявлень про концепції збереження капіталу. Драйверами масштабування аналітично-оціночних процедур є досягнення підприємством певного рівня організації бухгалтерського обліку. На нижчих рівнях забезпечується лише якісна оцінка виробничого та фінансового капіталів, на вищих – соціального, людського, інформаційного, екологічного та інших складових сучасної капіталізації підприємства. Результативність визначається від простого зіставлення комплексу відповідних показників на

початок та кінець періоду оцінки, до системного аналізу широкого кола чинників впливу, які забезпечує процес розширення об'єктів обліку та аналізу.

Рис. 1. Обліково-аналітичні аспекти удосконалення концепцій збереження капіталу підприємства за умов сталого розвитку*

* Авторська розробка.

Організація підприємствами обліку сталого розвитку окрім формування відповідної облікової політики аналітичних процедур передбачає і потребує побудови наскрізного внутрішнього контролю. Системна організація безперервного наскрізного контролю обліково-аналітичних процесів сталого розвитку сільськогосподарського підприємства запобігає дисбалансу методів і важелів управління. Удосконалення методологічних положень наскрізного внутрішнього контролю запропоновано через застосування методів – верифікації, валідації, випробування та важелів – обліку, звітності та аналізу. Це уможливорює контроль за план-фактичними відхиленнями бізнес-процесів та використанням усіх обліково-аналітичних важелів управління для формування та трансформації даних, ухвалення раціональних і своєчасних рішень щодо досягнення та сприяння сталому розвитку в усіх сферах господарської діяльності аграрного підприємства.

Висновки. В умовах сталого розвитку вкрай важливо визначати вартість не тільки усіх складових капіталу підприємства, але і його фінансових, соціальних, екологічних активів на певні звітні дати. Вирішення цієї проблеми потребує удосконалення методичного інструментарію дослідження впливу наскрізного контролю на обліково-аналітичне забезпечення на основі показників ефективності та індикаторів сталого розвитку аграрних підприємств, що охоплює: контроль показників рентабельності конкретних видів (сортів, класів) продукції; контроль за формуванням і цільовим використанням амортизаційного фонду; контроль обліково-аналітичного управління інвестиціями в капітал сталого розвитку сільськогосподарських підприємств та його інструментарію; контроль розмежування вартісної оцінки всього майна

підприємства, сформованої за рахунок економічного, екологічного та соціального капіталів. Усі напрямки контролю повинні забезпечуватися окремими методиками системи наскрізного внутрішнього контролю, що сприятиме ефективності формування інформації для управління сталим розвитком сільськогосподарського підприємства.

УДК 333.6

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА: ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Трачова Д.М., к.е.н.

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна*

Постановка проблеми. Невідповідність необоротних активів підприємств України сучасній епісї економічного розвитку не дозволяє вітчизняній продукції бути конкурентоспроможною. У країнах з високими темпами науково-технічного розвитку держава приділяє особливу увагу складовій інформаційного забезпечення інноваційного оновлення необоротних активів. Досвід Канади та Японії є прикладом найефективнішої інформаційно-облікової державної політики в частині стимулювання інноваційного розвитку та інвестицій в технологічне переозброєння підприємств.

Основні матеріали дослідження. Комплексна побудова інформаційного простору, суцільні статистичні обстеження, гнучка система взаємодії держави і суб'єктів господарювання, прозорі програми підтримки амортизаційної політики дали змогу знизити рівень зносу необоротних активів до 38% у Канаді та 26% в Японії, за даними Світового банку показник рівня інвестиційно-інноваційної активності в цих країнах складає близько 44%. Ключовим елементом зростання інноваційної активності стало запровадження амортизаційної політики, спрямованої на своєчасне формування власного інвестиційного ресурсу за рахунок амортизаційних відрахувань. Комплексна політика в цих країнах зумовила збільшення частки амортизації у валових інвестиціях в середньому з 43% до 54,5%. Досягти таких результатів у провадженні амортизаційної політики дозволило якісне обліково-інформаційне забезпечення. Акумуляування розширених баз даних, обмін, аналітичні процедури та формування звітної інформації здійснюється виключно в електронному вигляді, що забезпечує оперативність, відкритість та ефективність управлінських рішень.

Вітчизняні підприємства мають суттєво нижчий рівень технологічного озброєння, а відтак потребують прискореного інноваційного відновлення. На сьогодні середній ступінь зносу необоротних активів на підприємствах України